

واحد بهبود کیفیت	به نام خدا	 بیمارستان موسی بن جعفر(ع) قوچان
	عنوان سند: پمفلت آموزشی پیشگیری از سیاه زخم	
شماره سند: M.04.N-S.F/52 تاریخ تدوین: ۱۳۹۲/۰۷/۰۱		
شماره بازنگری: ۱۱ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۷/۲۰		
شماره ویرایش: ۲ تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۵/۷/۲۰		

پیشگیری از سیاه زخم

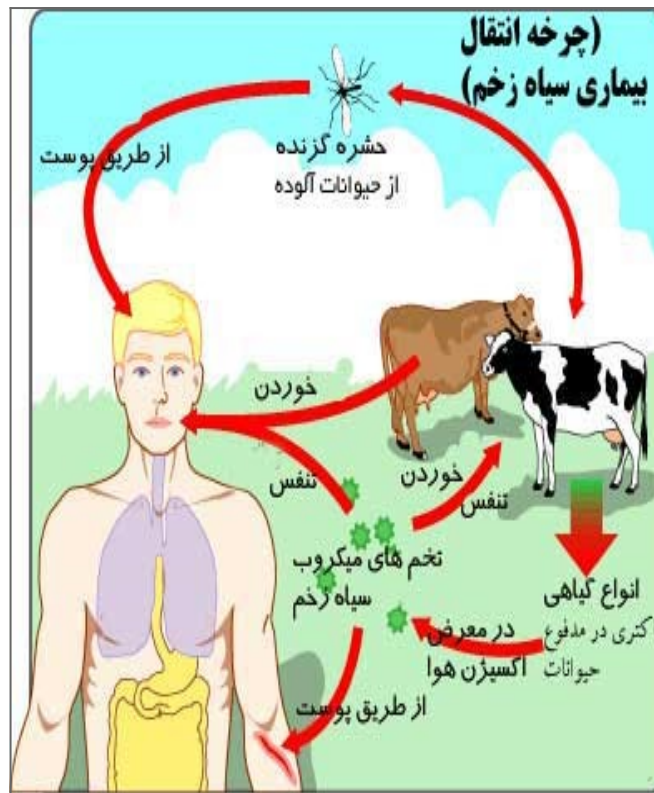
* جهت دسترسی به اطلاعات آموزشی، بارکد زیر را اسکن
نمایید

واحد آموزش به بیمار

چند نکته مهم :

در ایران سالانه یک میلیون دام בעلت سیاه زخم تلف میشوند.
 علایم بیماری در حیوانات برق آسا باشد و یا به مرور پیدا شود و موجب مرگ حیوان باشد .
 میزان مرگ و میر حیوانات 70 تا 100% است .
 باکتری در دمای بالاتر از 46 درجه و پایین تر 16 درجه اسپور تولید نمیکند .

- عدم مصرف گوشت دام مشکوک به بیماری سیاه زخم و سوزاندن و دفن بهداشتی لاشه حیوانات مشکوک
- رعایت بهداشت کار و بهداشت فردی کارگرانی که با پوست و پشم سروکار دارند .
- لاشه حیوانات مشکوک به سیاه زخم نباید باز شود چون باکتری در محیط پخش شده و با تولید اسپور سالها در محیط زنده باقی می ماند و موجب انتقال بیماری به انسان و حیوانات می گردد .
- از گوشت و شیر حیوانات بیمار نباید استفاده شود .
- ضد عفونی محل کشتار دام بخصوص هنگامیکه حیوان مشکوک به سیاه زخم باشد .
- استفاده از دستکش هنگام خرد کردن گوشت و شستن پشم
- برای جلوگیری از انتقال بیماری توسط نیش پشه باید روی زخم پوشانده شود .
- در هنگام جابجایی لاشه حیوان تلف شده مشکوک به سیاه زخم که دفن بهداشتی لاشه روی زمین کشانده نشود چون باعث پخش باکتری در محیط میشود باید لاشه توسط یک پلاستیک غیر قابل نفوذ به محل دفن

سیاه زخم (آنتراکس)

سیاه زخم یک بیماری عفونی است که بین انسان و حیوان مشترک می باشد عامل بیماری یک نوع باکتری است به نام آنتراکس و اهمیت آن به دلیل تولید هاگ یا اسپور توسط این باکتری و زنده ماندن آن در محیط طبیعت به مدت چند سال و ایجاد این بیماری میباشد . انسان بطور اتفاقی در اثر تماس با دام یا فراورده های دامی آلوده به آن مبتلا میشود بیماری را به نام های دیگری همچون شاربن ،بیماری پشم ريسان و.. می نامند .

علیرغم اینکه بیماری در جهان کاهش یافته است اما در بعضی از مناطق جهان از جمله ایران بویژه در مردمی که با دامها یا فراورده های خام سرکار دارند مشاهده میشود .

دوره نهفتگی بیماری 2 تا 7 روز و گاهی تا چند هفته بطول می انجامد .

انواع سیاه زخم :

1-سیاه زخم پوستی :

بیش از 90% موارد بیماری را تشکیل میدهد که باکتری بیشتر از طریق زخم یا بریدگی و یا حتی خراش کوچک موجود در پوست انتقال پیدا میکند و احتمال انتقال آن از طریق نیش پشه امکان دارد در این نوع زخم ابتدا بصورت یک جوش ماننده (پاپول)بوده سپس وزیکولها(تاولها) اطراف زخم را میگیرند که به تدریج بزرگ شده و تیره و خون آلود میشوند که بعدا زخم خشک شده وبصورت یک اسکار ضخیم سیاه رنگ در می اید این زخم معمولا با ادم(ورم) اطراف نیز همراه میباشد .

2-سیاه زخم گوارشی یا روده ای:

این نوع از طریق گوشتی که به خوبی پخته نشده قابل انتقال است علائم بیماری مانند تب، تهوع، استفراغ، دردشکم و اسهال خونی است که سریعاً پیشرونده میباشد گاهی با آپاندیسیت اشتباه گرفته میشود در این نوع سیاه زخم مرگ و میر حدود 50% است .

3- سیاه زخم ریوی :

شروع این بیماری به صورت ناگهانی است و انتقال آن از طریق تنفس است . بعد از یک تا 3 روز بیمار دچار تب ، تنگی نفس ،کاهش اکسیژن و افت فشارخون میشود که طی 24 ساعت می تواند منجر به مرگ شود میزان مرگ ومیر 10-90 % می باشد .

4-سیاه زخم منژیتی:

در این نوع سیاه زخم باکتری وارد پرده های مغز بیمار میشود که بندرت اتفاق می افتد ولی مرگ و میر بسیار بالایی دارد .

تشخیص بیماری :

رایجترین راه تشخیص نمونه برداری از ضایعات جهت مشاهده مستقیم زیر میکروسکوپ و یا کشت می باشد .

درمان بیماری :

درمان باید در اسرع وقت انجام شود معمولا پنی سیلین ،سیپروفلوکساسین ،اریترومایسین ، تتراسایکلین، کلرامفنیکل و استرپتومایسین استفاده میشود لازم است دوره درمان کامل شده و مصرف دارو با نظر پزشک باشد .

روشهای پیشگیری و مبارزه با بیماری :

1- واکسیناسیون حیوانات که بیشتر در معرض خطر ابتلا می باشند توسط دامپزشکی

2- نگهداری دام و طیور در مکانهای مناسب و به دور از اماکن مسکونی

